

Dosarul nr. 2ra-774/23
2-20125801-01-2ra-06062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

31 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Dumitru Avornic,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul
General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova
împotriva lui Dumitru Avornic cu privire la recuperarea cheltuielilor suportate
pentru dezvoltarea profesională inițială,
împotriva deciziei din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Dumitru Avornic și menținută hotărârea din 05 iulie
2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 09 octombrie 2020, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului
Afacerilor Interne al Republicii Moldova a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Dumitru Avornic cu privire la recuperarea cheltuielilor suportate
pentru dezvoltarea profesională inițială (f. d. 2-5).

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că prin
ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 380ef din 30 august 2017, Dumitru
Avornic a fost numit în funcția de subofițer-debutant al Secției combatere a
infrafracțiunilor în locuri publice și transport urban a Direcției de poliție a
mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției cu acordarea gradului special
„agent”.

A relatat că, în scopul acumulării cunoștințelor teoretice și abilităților practice
necesare exercitării atribuțiilor de serviciu, la 04 septembrie 2017, în temeiul
dispoziției șefului Inspectoratului General al Poliției nr. 34/3-266 din 30 august
2017, Dumitru Avornic a fost delegat la cursurile de formare profesională inițială în
cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, pentru
perioada 04 septembrie 2017 - 07 martie 2018.

Prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr. 367ef din 21 august 2020, în conformitate cu art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288/2016, a fost încetat serviciul și contractul individual de muncă cu pârâtul la cererea personală.

La 10 august 2017, Dumitru Avornic a semnat angajamentul funcționarului public (inclusiv cu statut special) prin care a fost informat despre prevederile art. 26 alin. (3) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, potrivit căroră s-a obligat după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, cu o durată de la 150 zile, să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe o perioadă de la 4 la 5 ani.

Conform angajamentului menționat, Dumitru Avornic s-a obligat să restituie integral Ministerului Afacerilor Interne cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire calculate în condițiile legislației în vigoare, în cazul în care nu va activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, după absolvirea cursurilor menționate, întreaga perioadă specificată în angajament.

Reieșind din faptul că pârâtul nu a activat în Ministerul Afacerilor Interne, după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament de la 4 la 5 ani, pentru a încerca soluționarea litigiului apărut pe cale extrajudiciară, la 11 ianuarie 2020, prin somația nr. 34/20-8814, Dumitru Avornic a fost informat referitor la restituirea benevolă și imediată a cheltuielilor suportate de către Inspectoratul General al Poliției pentru dezvoltarea profesională în sumă de 28 055,87 de lei, sumă achitată pârâtului cu titlu de salariu din contul Inspectoratului General al Poliției, fapt ce se confirmă prin certificatul cu privire la salariul calculat și achitat nr. 156 din 01 septembrie 2020.

În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor pct. 1, 3, 6, 8, 10 din Anexa nr. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, art. 8, 774 alin. (1), 775 alin. (1), 776 din Codul civil, art. 85 alin. (1) lit. i), 90 lit. c), d), 94, 276²⁻⁴ din Codul de procedură civilă.

Reclamantul a solicitat încasarea de la Dumitru Avornic în contul Inspectoratului General al Poliției a sumei de 28 055,87 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru dezvoltarea profesională inițială și compensarea cheltuielilor judiciare.

Prin încheierea protocolară din 21 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea depusă de Dumitru Avornic privind atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova (f. d. 98).

Prin hotărârea din 05 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției.

A fost încasat de la Dumitru Avornic în beneficiul Inspectoratului General al Poliției suma de 22 355,87 de lei.

A fost încasat de la Avornic Dumitru în beneficiul statului suma de 670,67 de lei, taxa de stat de la care a fost scutit reclamantul la depunerea prezentei acțiuni.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f. d 100, 108-113).

La 13 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, Dumitru Avornic a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 05 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 106-107), iar la 12 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, a fost depusă cererea de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată sau de remitere a cauzei spre rejudecare în prima instanță, obligarea Inspectoratului General al Poliției de a recalcula suma de 28 055,87 de lei, în calitate de cheltuieli suportate pentru dezvoltarea profesională, la suma de 5 700 de lei, precum și de a considera executată creanța lui față de Inspectoratul General al Poliției în sumă de 5 700 de lei, ce a fost achitată la 25 ianuarie 2021 (f. d. 123-128).

Prin decizia din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Dumitru Avornic și menținută hotărârea din 05 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 148, 149-159).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de fond și instanța de apel au constatat că, prin dispoziția nr. 34/3-266 din 30 august 2017, în scopul acumulării cunoștințelor teoretice și abilităților practice necesare exercitării atribuțiilor de serviciu, la 04 septembrie 2017, Dumitru Avornic a fost delegat la cursurile de formare profesională inițială în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, pentru perioada 04 septembrie 2017 - 07 martie 2018, iar prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr. 367ef din 21 august 2020, în conformitate cu art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288/2016, a fost încetat serviciul și contractul individual de muncă cu pârâtul la cererea personală.

Totodată, instanțele de judecată au reținut că la 10 august 2017, Dumitru Avornic a semnat angajamentul, prin care a fost informat despre prevederile art. 26 alin. (3) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, potrivit cărora funcționarul public cu statut special delegat la cursuri de formare inițială sau la programe de dezvoltare profesională în instituțiile de învățământ care pregătesc personal pentru acest minister, inclusiv la studii superioare de licență și de master în țară sau în străinătate, semnează un angajament prin care își asumă obligația de a activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, potrivit termenului specificat în pct. 5 din prezentul Regulament. Dumitru Avornic s-a obligat să respecte condițiile prevederilor legale (f. d. 11).

Potrivit certificatului nr. 188 din 07 octombrie 2020, eliberat de Direcția de Poliție mun. Chișinău, cu privire la salariul calculat și achitat lui Dumitru Avornic, se confirmă că în perioada 01 septembrie 2017 - 01 aprilie 2018, cheltuielile suportate de către Inspectoratul General al Poliției, pentru dezvoltarea profesională

au fost achitate pârâtului cu titlul de salariu din contul Inspectoratului General al Poliției.

Instanța de fond și instanța de apel au stabilit că Dumitru Avornic nu a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, știind că după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională urmează să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pentru o perioadă nu mai puțin de 5 ani, în caz contrar va restitui integral Ministerului Afacerilor Interne cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, care sunt constituite din salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculat în condițiile legii.

Din momentul angajării și momentul demisionării, s-au scurs mai puțin de 5 ani, fiind încălcate prevederile angajamentului din 10 august 2017.

Astfel, instanțele de judecată au ajuns la concluzia că Dumitru Avornic a activat în cadrul Inspectoratului de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău a IGP MAI, mai puțin de 5 ani, și respectiv, urmează să restituie cheltuielile pentru instruirea profesională ce a constat din salariul lunar calculat pentru perioada de instruire, ce constituie suma de 22 355,87 de lei, excluzând suma de 5 700 de lei achitată benevol.

Potrivit pct. 8) al Anexei nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, funcționarul public va restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în următoarele cazuri: 1) nu a absolvit din vina sa formele de dezvoltare profesională; 2) nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, inclusiv a studiilor de masterat, întreaga perioadă specificată în angajament.

În același timp, instanța de apel a menționat că temeiurile de casare a hotărârii instanței de fond au fost invocate pur declarativ de apelant, fără a fi aduse argumente relevante în sensul existenței respectivelor temeiuri de casare integrală a hotărârii judecătorești, or, Avornic Dumitru nu a argumentat necesitatea atragerii în proces a Academiei „Ștefan cel Mare”, precum și care drepturi și interese legitime ale acesteia sunt afectate prin hotărârea judecătorească pronunțată în prezenta cauză civilă.

La 05 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, Dumitru Avornic a declarat recurs împotriva deciziei din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu adoptarea unei noi decizii de remitere a cauzei spre rejudecare în instanța de apel, respingerea cererii de chemare în judecată, obligarea Inspectoratului General al Poliției de a recalcula suma de 28 055,87 de lei, în calitate de cheltuieli suportate pentru dezvoltarea profesională, la suma de 5 700 de lei, precum și de a considera executată creanța lui față de Inspectoratul General al Poliției în sumă de 5 700 de lei, ce a fost achitată la 25 ianuarie 2021 (f. d. 164-168).

În motivarea recursului, recurentul Dumitru Avornic a indicat că în timpul dezbaterilor a solicitat prin cerere scrisă de la instanța de fond ca să fie atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Academia „Ștefan cel Mare”, deoarece

în probele prezentate de Inspectoratul General al Poliției nu este demonstrat faptul că dânsul fizic a frecventat cursurile de dezvoltare profesională, fiind prezentate instanței doar copia certificatului de finalizare a cursurilor, dar nu și dovada frecventării fizice a orelor de studii, condiție care nu a avut loc, deoarece a fost în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Instanța de fond și instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 67 alin. (3) și (5) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa electronică a recurentului, la 24 martie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 160 verso).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 05 mai 2023, în termenul legal.

La 22 iunie 2023, Inspectoratul General al Poliției a depus referință, solicitând considerarea recursului ca fiind inadmisibil (f. d. 171-176).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului declarat de Dumitru Avornic împotriva deciziei din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Dumitru Avornic, este inadmisibil, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Dumitru Avornic, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Dumitru Avornic ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Dumitru Avornic împotriva deciziei din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Diana Stănilă